

ویژه کارکنان دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی روستا

پدافند غیرعامل در روستاها

مقدمه

در اجرای فرمایش‌های مقام معظم رهبری در تأکید بر لزوم اهتمام دولت به مسأله پدافند غیرعامل و ارائه تدابیر کارساز و عملی نمودن آن‌ها و داشتن طرح پدافند غیرعامل برای کلیه پروژه‌ها و تأسیسات کشور و نیز بندهای ۳۰، ۳۲، ۳۳ و ۳۹ ماده ۱۰ اساسنامه تشکیلات و سازمان دهیاری‌ها در راستای حفظ روستا و جلوگیری از خطرات احتمالی در هنگام وقوع حوادث و سوانح غیرمترقبه، دهیاری وظیفه فراهم نمودن مقابله با خطرات در جهت کاهش خسارت‌های احتمالی در روستاها را بر عهده دارد.

تعریف و مفهوم پدافند غیرعامل

پدافند غیرعامل نوعی دفاع غیرنظامی است از مجموعه اقدامات غیرمسلحانه‌ای که به کارگیری آن‌ها موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، ارتقاء پایداری ملی، تداوم فعالیت‌های ضروری و تسهیل مدیریت بحران در برابر تهدیدات و اقدامات دشمن می‌گردد و با اجرای آن می‌توان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات و تأسیسات حیاتی و حساس نظامی و غیرنظامی و تلفات انسانی جلوگیری نموده که اجرای آن موجب حفظ جان و مال انسان‌ها در برابر حوادث، تهدیدها و تضمین تداوم تأمین نیازهای حیاتی مردم (از قبیل آب، نان و غذا، پناهگاه، انرژی، ارتباطات، بهداشت و امنیت) می‌گردد. بنابراین میزان خسارات و تلفات ناشی از تهدیدها به حداقل ممکن کاهش می‌یابد.

وظایف دهیاری در زمینه پدافند غیرعامل

- نظارت بر نحوه ایجاد فضاها و اماکن عمومی بر اساس اصول پدافند غیرعامل از طریق مسئولین امور فنی دهیاری‌ها با هماهنگی دستگاه‌های مربوطه
- اعمال نظارت دقیق و مستمر بر اجرای سازه و تأسیسات ساختمان‌های عمومی روستا نظیر غسالخانه، دهیاری، آتش‌نشانی و سرویس بهداشتی عمومی بر اساس دستورالعمل‌های ابلاغی این سازمان و مبحث بیست و یکم مقررات ملی ساختمان از طریق ناظران فنی
- نگهداری نقشه‌های اجرایی (طرح هادی، تأسیسات، سازه، معماری و غیره) در محلی امن و قابل دسترس برای رجوع بعد از وقوع حوادث

- نظارت بر وضعیت ایمنی اماکن و سایر مراکز فعالیت‌های عمومی
- توصیه به رعایت نکات ایمنی در مزارع، باغات، مراتع و جنگل‌ها با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط
- مقابله با فعالیت‌های عمدی و غیرعمدی خطرناک و نظارت بر کاربری زمین در روستاها با توجه به خطرات مرتبط با آن
- همکاری با واحدهای امداد رسانی در هنگام وقوع حوادث و سوانح غیرمترقبه
- تأمین و پیش‌بینی مناطق و اماکن مستحکم با کارکرد چندمنظوره روستایی و تجهیز آن
- شناسایی موانع در معابر برای تسهیل عبور و مرور و تلاش برای رفع آن‌ها
- شناسایی عوامل محیطی پیرامون روستا (نظیر: رودخانه‌ها، مسیل، زمین‌های رانشی و غیره) که در مواقع بحران باعث افزایش خسارت خواهند شد و اتخاذ تدابیر لازم برای کنترل آن‌ها
- برنامه‌ریزی و آموزش‌های عمومی برای به حداقل رساندن آسیب‌پذیری در روستا با برگزاری مانورها و دوره‌های آموزشی
- همکاری با نهادها و سازمان‌های متولی امور مدیریت بحران با تأکید بر ایمنی، پیشگیری از وقوع حوادث و سوانح
- اطلاع‌رسانی به‌موقع به مراجع مربوطه در هنگام وقوع حوادث

توصیه‌های ایمنی برای پیشگیری از تهدیدها

- آموزش، ترویج و فرهنگ‌سازی مزایای مقاومت‌سازی مسکن در روستا
- عدم به‌کارگیری عناصر الحاقی سست و شکننده مهار نشده در نمای ساختمان
- مقاوم‌سازی معابر، اماکن عمومی و آثار باستانی در مناطق روستایی
- شناسایی مناطق آسیب‌پذیر و پرخطر و عدم صدور مجوز پروانه ساختمان در این محدوده‌ها
- رعایت اصول و ضوابط پدافند غیرعامل در طراحی و اجرای مبلمان روستایی
- همکاری در انجام فعالیت‌های پیشگیرانه و رفع نقاط حادثه‌خیز